

mgr Małgorzata Uchman-Rojek

Spółdzielnia Telekomunikacyjna „Wist” w Łące

Strategie przedsiębiorstw na rynku usług telekomunikacyjnych na przykładzie ST WIST w Łące

WSTĘP

Globalizacja i rosnąca konkurencja na rynku, jak również wejście Polski do Unii Europejskiej, zmusiły naszych przedsiębiorców do szerokiej dyskusji nad koniecznością wprowadzenia nowych koncepcji rozwoju, nowych strategii przedsiębiorstw.

Przedsiębiorstwa, wkraczając w nową rzeczywistość, zmuszone zostały przez otoczenie do ciągłego rozwiązywania problemów bieżących i przyszłościowych. Wdrażanie coraz to nowych rozwiązań stało się ciągłym procesem, podstawowym wręcz czynnikiem, mającym decydujące znaczenie dla rozwoju gospodarki rynkowej. Dlatego przedsiębiorstwa chcąc istnieć na rynku i osiągać zyski powinny znać [*Strategia rozwoju społeczeństwa....*, 2008, s. 33]:

- cele i sposób, w jaki chcą je osiągnąć,
- szanse powodzenia,
- trudności, z jakimi muszą się liczyć przy ich realizacji.

Głównym zadaniem przedsiębiorców powinno być odpowiednie zaprogramowanie zadań i działań obecnych i przyszłych, czyli opracowanie koncepcji właściwego rozwoju przedsiębiorstwa i jego przyszłej pozycji względem otoczenia. Taka filozofia rozwoju firmy nazywa się strategią [Zamiar, Zacharz, 2006, s. 2]. Strategia to metoda osiągnięcia zamierzonych celów. Ujawnia się ona w podejmowaniu przez firmę działań atakujących lub obronnych, mających na celu utrzymanie pozycji w danym sektorze. To także skuteczne radzenie sobie z siłami konkurencyjnymi i uzyskanie przez przedsiębiorstwo wyższej stopy zysku.

Współczesne czasy to era komputerów, telefonów komórkowych, internetu i serwisów społecznościowych, co ściśle powiązane jest z poprawą warunków życia obywateli. W prezentowanym opracowaniu przedstawiona została strategia Spółdzielni Telekomunikacyjnej „WIST” w Łące, której głównym zadaniem od chwili powstania było wprowadzenie na obszary wiejskie usług teleinformatycznych, dzięki którym również i na tych terenach nastąpiła poprawa warunków życia ludności, jak również nastąpił szybki przepływ informacji.

TERENY WIEJSKIE JAKO MOŻLIWOŚCI ROZWOJU FIRM TELEINFORMATYCZNYCH

Przemiany społeczno-gospodarcze, jakie nastąpiły w naszym kraju, doprowadziły do dużego zróżnicowania terenów wiejskich w porównaniu do miast. Zauważono duże ograniczenia rozwoju ludności wiejskiej poprzez trudniejszy dostęp do wykształcenia, niedostateczne przygotowanie zawodowe do potrzeb rynku, a także niższy standard życia. Taki stan wymusił na elitach rządzących zmianę polityki społecznej wobec wsi i konieczność dowartościowania obszarów wiejskich.

Dzięki wejściu Polski do Unii Europejskiej pojawiło się wiele możliwości różnorodnej współpracy, a wsparcie tej współpracy ogromnymi środkami finansowymi, zaowocowało szerokim spektrum przemian, które objęły również polską wieś [*Program Rozwoju Edukacji...*, 2008].

Państwo wśród wielu zadań wyznaczyło sobie również za cel pomoc ludności mieszkającej na wsi, dając różne formy pomocy oraz wspierając różnego typu inicjatywy oddolne. Wśród tych działań należy wymienić między innymi: łatwiejszy dostęp do edukacji dzieci i młodzieży, możliwość podwyższania kwalifikacji poprzez uczestnictwo w różnego typu szkoleniach organizowanych przez gminy, a przede wszystkim szeroki dostęp do internetu, dający możliwość [*Encyklopedia powszechna*]: kontaktu ze światem, porozumiewania się z ludźmi, dostępu do informacji, rozrywki, rozwiązywania problemów, pozyskania wiadomości z kraju i ze świata.

Internet stał się również sposobem rozwoju dla wielu firm, na którym opierają one swoją przyszłościową strategię, czego przykładem jest Spółdzielnia Telekomunikacyjna „WIST” w Łące.

Spółdzielnia Telekomunikacyjna „WIST” rozpoczęła swoją działalność od rozprowadzania linii telefonicznych do abonentów terenów wiejskich. Stała się zatem alternatywą wobec dotychczasowego monopolisty TP S.A. Z biegiem lat docierała do coraz szerszych obszarów, głównie wiejskich, co dawało jej stabilizację finansową i możliwość dalszego rozwoju.

Z czasem na rynku zaczęli się pojawiać inni nowi operatorzy, proponujący np. telefony komórkowe. Wywołało to konieczność podjęcia przez Spółdzielnię kolejnych strategicznych działań, jakimi było wprowadzenie szerokopasmowego internetu.

ZASIĘG I ZAKRES DZIAŁALNOŚCI SPÓŁDZIELNI TELEKOMUNIKACYJNEJ „WIST” W ŁĄCE

Spółdzielnia Telekomunikacyjna „WIST” w Łące to pierwszy niezależny operator telekomunikacyjny obszarów wiejskich. Swoją działalność rozpoczęła w 1991 roku, obejmując na początku 600 abonentów. W chwili obecnej dzięki

dynamicznemu rozwojowi działalność została rozszerzona na kilka tysięcy odbiorców zarówno indywidualnych, jak i podmiotów gospodarczych. Aktualnie obejmuje swym zasięgiem 10 sołectw terenu gminy Trzebownik, 9 sołectw z gminy Sokołów Małopolski wraz z miastem Sokołów Małopolski, gminę Głogów Małopolski, w tym Wysoką Głogowską i część Rogoźnicy, 4 sołectwa z gminy Krasne, część Krzywej Wsi z gminy Kamień oraz część Woli Zarzyckiej z gminy Nowa Sarzyna. W gminie Czarna obejmuje 5 sołectw, a w mieście Rzeszowie ul. Lubelską oraz część ul. Załęskiej.

Spółdzielnia Telekomunikacyjna „WIST” w Łące oferuje swoim odbiorcom usługi o najwyższej jakości, bazując na najnowocześniejszych technologiach. Dzięki temu ma kolejnych nowych odbiorców. Na początku swojej działalności głównym jej zadaniem było oferowanie usług telefonizacji opartych na dostarczeniu abonentowi sygnału telefonii stacjonarnej bazującej na technologii cyfrowej. W miarę upływu lat, kiedy rynek nasycił się tą formą telefonizacji, Spółdzielnia zaczęła poszerzać swoją ofertę, wprowadzając szerokopasmowy internet w technologii ADSL2+.

Dostęp do internetu pozwolił Spółdzielni na oferowanie usług o cyfrowej technologii, a tym samym na szeroki wachlarz możliwości oraz szybki dostęp do przepływu informacji.

Kolejnym etapem rozwoju firmy było wprowadzenie nowej usługi, jaką jest telewizja cyfrowa. Dzięki tej usłudze Spółdzielnia oferuje nie tylko dostęp do większej liczby kanałów, ale daje również możliwości usprawniające korzystanie z oferowanych usług.

STRATEGIA ROZWOJU SPÓŁDZIELNI TELEKOMUNIKACYJNEJ „WIST” W ŁĄCE – PLANY, ZAŁOŻENIA I REALIZACJA CELÓW W LATACH 2010–2012

Rok 2010 był znaczący dla dalszego rozwoju Spółdzielni. Duży „zastrzyk” finansowy w formie dotacji z Urzędu Marszałkowskiego umożliwił wdrożenie nowej usługi, którą był innowacyjny system IPTV w sieci telekomunikacyjnej z zastosowaniem dostępu abonenckiego w technologii ADSL2+. Zadanie to było dotowane z Programu Regionalnego na lata 2007–2013 *Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka*. Dotacja otrzymana przez Spółdzielnię była pierwszym krokiem do dalszych posunięć strategicznych, które miały umocnić pozycję spółdzielni na rynku teleinformatycznym.

Następnie został złożony kolejny wniosek o dofinansowanie do Urzędu Marszałkowskiego. Projekt dotyczył rozbudowy internetu pt. „Rozbudowa sieci dostępu do treści i usług internetu w Spółdzielni Telekomunikacyjnej „WIST” w Łące”. Projekt ten również dotyczył Programu Operacyjnego na lata 2007–2013, który w głównej mierze miał wpływać na rozwój wsi.

Koszt rozbudowy sieci szerokopasmowej wyniósł 3 706 357,32 zł, natomiast kwota dofinansowania wyniosła 2 111 548,46 zł. Prace związane z rozbudową zostały przeprowadzone w sześciu etapach [Sprawozdanie Zarządu Spółdzielni Telekomunikacyjnej „WIST” w Łące za 2010 r.]:

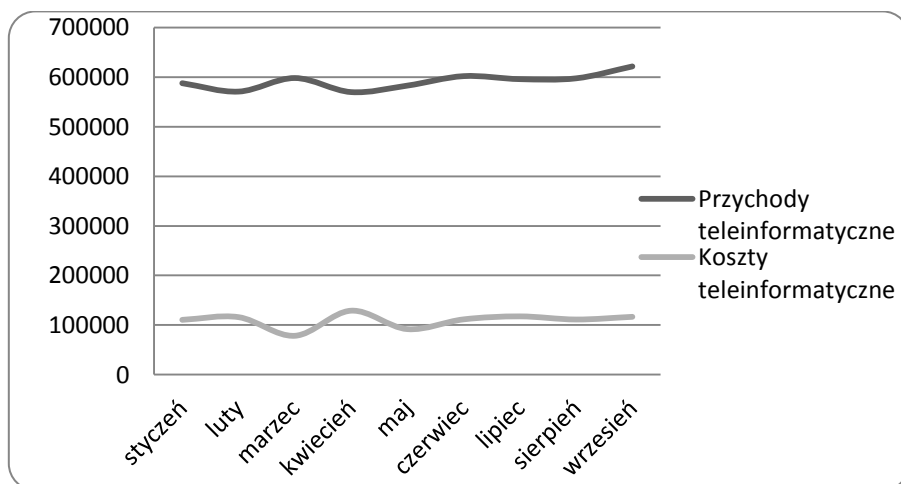
- I etap – budowa kanalizacji teletechnicznej i rurociągu kablowego oraz wciągnięcie kabla światłowodowego w rurociąg kablowy w relacji Wysoka Głogowska – Rogoźnica,
- II etap – budowa światłowodowej sieci miejscowej w Zalesiu oraz budowa rurociągu kablowego i wciągnięcie kabla światłowodowego w relacji Medynia Głogowska – Zalesie,
- III etap – budowa kanalizacji teletechnicznej oraz wciąganie kabli światłowodowych na terenie Podkarpackiego Parku Naukowo-Technologicznego „AEROPOL” w Strefie S2,
- IV etap – rozbudowa przepustowości sieci szkieletowej w 16 miejscowościach, tj. w Łące, Wólce Podleśnej, Pogwizdowie, Medyni Głogowskiej, Górnicy, Trzebosi, Nienadówce, Sokołowie Młp., Stobiernej, Jasionce, Tajęcinie, Nowej Wsi, Trzebownisku, Wólce Niedźwiedzkiej, Rogoźnicy i Wysokiej Głogowskiej,
- V etap – rozbudowa węzła internetowego w Łące,
- VI etap – rozbudowa abonenckich urządzeń dostępowych, montaż 6 szt. urządzeń zasilających do nowo budowanych kontenerów miejscowych.

Przeprowadzona przez Spółdzielnię inwestycja i realizacja zamierzonych zadań, doprowadziła do rozpowszechnienia dostępu do internetu o wysokiej jakości usług teleinformatycznych na terenach z tzw. cyfrowym wykluczeniem. Efektem tego było zmniejszenie dysproporcji pomiędzy obszarami wiejskimi i terenami małych miast, a ośrodkami miejskimi. Pozwoliło to również w ramach abonentów korzystających z usług spółdzielni osiągnąć następujące cele [Sprawozdanie Zarządu Spółdzielni Telekomunikacyjnej „WIST” w Łące za 2010 r., s. 2–3]:

- zapewnienie powszechnego dostępu do cyfrowych form łączności o doskonałej jakości dla wszystkich chętnych, zamieszkujących obszar oddziaływania projektu,
- objęcie siecią szkieletową miejscowości o podwyższonej aktywności gospodarczej,
- podłączenie do szerokopasmowego internetu przedsiębiorstw działających w sektorach wysokiej szansy określonych w RSI Województwa Podkarpackiego,
- rozbudowę elementów sieci umożliwiającą podłączenie większej liczby chętnych oraz świadczenia wyższej jakości usług dla obecnych odbiorców,
- zwiększenie przepustowości łączności dla każdego użytkownika, tak indywidualnego, jak i biznesowego,

– poprawę konkurencyjności Spółdzielni poprzez poszerzenie obszaru działalności.

Przeprowadzenie sprawnej analizy zapotrzebowania rynku i wdrożenie powyższych celów do realizacji w roku 2010 wpłynęło bezpośrednio na wynik bilansowy wykazany na koniec września 2010 roku – zob. rysunek 1. Przeprowadzając analizę kosztów i przychodów na przełomie 9 miesięcy można zauważyć tendencję wzrostu przychodów. Szczególnie zauważalne jest to w miesiącu marcu i wrześniu. Głównym czynnikiem wzrostu są sprawnie przeprowadzone działania promocyjne rozpoczęte w styczniu, których efekty zauważalne są w kolejnych miesiącach. Natomiast wrzesień to przede wszystkim rozpoczynający się rok szkolny, który wpływa na wzrost zapotrzebowania na internet. Odniesiony zadowalający wynik bilansowy zachęcił do podjęcia kolejnych działań strategicznych na rok 2011.

Rysunek 1. Kształtowanie się przychodów i kosztów w 2010 roku w ST „Wist” (w zł)

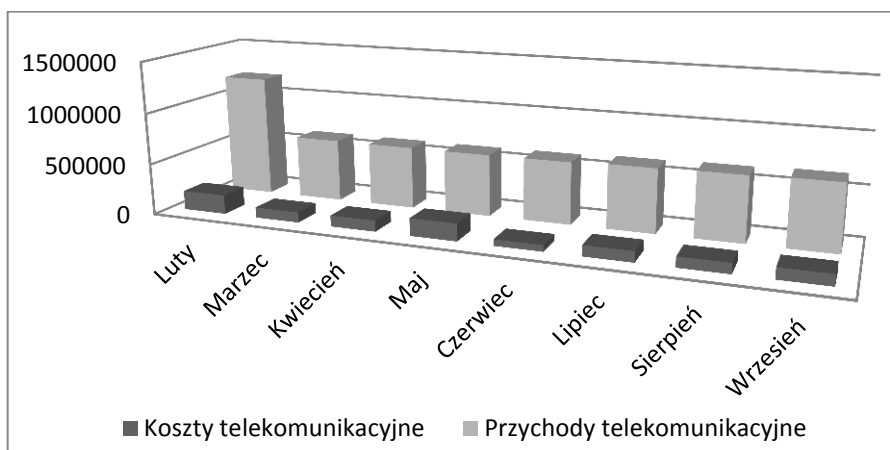
Źródło: opracowanie własne.

Rok 2011 to rok kolejnych zadań inwestycyjnych, które miały strategiczne znaczenie dla dalszego rozwoju firmy. Do zadań, które zostały wyznaczone do wykonania należy zaliczyć [Sprawozdanie Zarządu Spółdzielni Telekomunikacyjnej „WIST” w Łące za 2011 r.]:

- budowę kabla światłowodowego relacji Trzebowniko – Rzeszów – (5,8 km),
- przebudowę kabla światłowodowego relacji Łąka – Trzebowniko, ze względu na kolizję z autostradą i drogą S-19 na odcinku Terliczka – Łąka,
- przebudowę kabla światłowodowego relacji Łąka – Łukawiec, ze względu na kolizję z autostradą,
- budowę kanalizacji teletechnicznej oraz przyłącz do budynków na nowo powstającym osiedlu w Turzy,

- zlecenie dokumentacji technicznej na remont sieci miejscowej w technologii FTTH w Stobiernej,
- zlecenie dokumentacji technicznej na remont sieci miejscowej w technologii FTTH w Terliczce,
- zlecenie wykonania dokumentacji technicznej na kanalizację teletechniczną oraz do nowo budowanych firm na terenie Łąki o długości około 1500 m,
- zlecenie wykonania dokumentacji technicznej na kanalizację teletechniczną oraz przyłączy do trzech powstających bloków na osiedlu Niwa w Głogowie Młp.,
- wykonanie przyłącza kablem światłowodowym do firm: Agrohurt, Polkemic II w Rzeszowie, FAMIX w Pogwizdowie, Hotelu Blue Diamond i posterunku Policji w Nowej Wsi,
- wykonanie dwóch przyłączy kablem światłowodowym do nowego terminala na lotnisku w Jasionce,
- wykonanie dwóch przyłączy kablem światłowodowym do firm: Ofset Druk, Polkemic II oraz Elmat w Strefie 2 w Rogoźnicy,
- rozpoczęcie budowy kanalizacji teletechnicznej oraz przyłączy do nowo budowanych budynków firm w Łące.

Dzięki takim założeniom Spółdzielnia osiągnęła zamierzony cel, który miał bezpośredni wpływ na przychody i koszty przedstawione na rysunku 2.

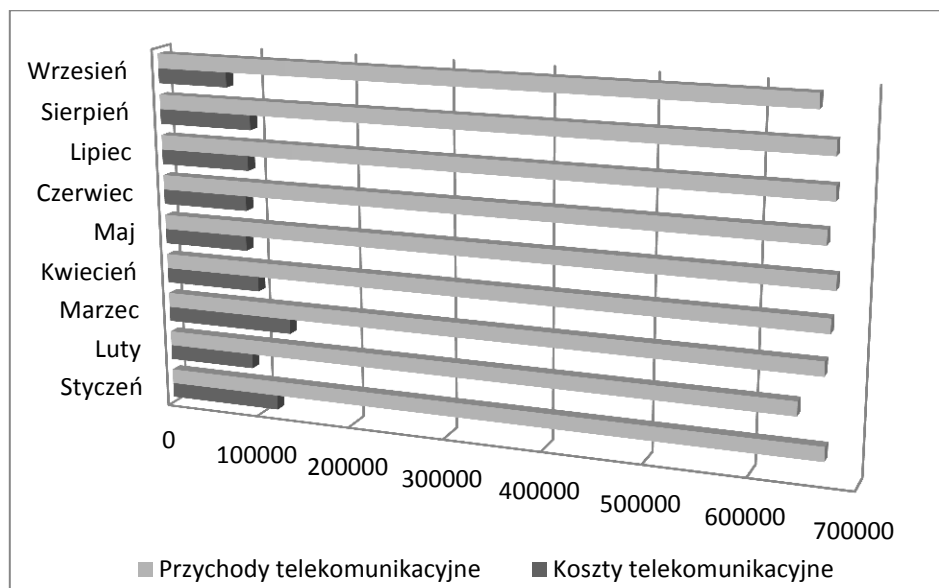

Rysunek 2. Kształtowanie się przychodów i kosztów w 2011 roku w ST „Wist” (w zł)

Źródło: opracowanie własne.

Po tak udanych realizacjach planów strategicznych można zauważyć, że zarówno rok 2010, jak i rok 2011 były czasem trafnych decyzji dla Spółdzielni Telekomunikacyjnej – co znajduje odzwierciedlenie w wynikach ekonomicznych. Wpłynęło to również na stabilizację pozycji Spółdzielni na rynku telekomunikacyjnym.

Również rok 2012 (rysunek 3) bazując na analizie kosztów i przychodów wskazuje na pozytywny przebieg procesów.

Rysunek 3. Kształtowanie się przychodów i kosztów w 2012 roku w ST „Wist” (w zł)

Źródło: opracowanie własne.

W planach strategicznych na rok 2012 przyjęto wiele zadań mających na celu dalszą poprawę jakości usług telekomunikacyjnych oferowanych abonentom przez ST „Wist”. Główne zadania na rok 2012, jakie Spółdzielnia postawiła sobie do wykonania, są następujące [Sprawozdanie Zarządu Spółdzielni Telekomunikacyjnej „WIST” w Łące za 2012 r., s. 9]:

- budowa rurociągu oraz kabla ziemnego na odcinku około 650 m pomiędzy Nienadówką a Trzebuską, co pozwoli na włączenie około 70% abonentów z Trzebuski do nowej centrali w Nienadówce i świadczenie dla nich usług IPTV oraz internetowych,
- rozpoczęcie remontu sieci miejscowej w technologii FTTH w Stobiernej oraz przebudowa fragmentów sieci,
- remont sieci miejscowej w Terliczce w technologii FTTH,
- dokończenie budowy kanalizacji teletechnicznej i przyłączy do powstających budynków firm w Łące o długości około 1500 m,
- remont sieci w Trzebosi i przełączenie abonentów na nową centralę,
- remont sieci w Wólce Sokołowskiej i przełączenie abonentów na nową centralę,
- remont sieci w Nienadówce i przełączenie części abonentów na nową centralę,
- budowa kanalizacji teletechnicznej na osiedlu Niwa.

Podsumowując zakres i cykle inwestycyjne realizowane przez Spółdzielnię Telekomunikacyjną „WIST” w Łące należy stwierdzić, że wpłynęły one jednoznacznie na:

- polepszenie sytuacji zakładu na rynku telekomunikacyjnym,
- sprostanie konkurencyjności w branży,
- stabilność finansową firmy,
- poprawę jakości usług,
- zwiększenie liczby użytkowników korzystających z usług proponowanych przez Spółdzielnię.

Z perspektywy dokonań można stwierdzić, że podjęte decyzje o znaczeniu strategicznym okazały się słuszne. Znalazły one potwierdzenie zarówno w aspekcie rzeczowym, jak również finansowym. Tendencje te obrazują przedstawione w artykule wykresy. Jednoznacznie wskazują one, że przychody są wyższe niż koszty. Ma to swoje odzwierciedlenie w wyniku końcowym, który jako dodatni pozwolił ustabilizować działalność firmy na rynku teleinformatycznym, co przy rosnącej konkurencji jest niezwykle ważnym osiągnięciem.

PODSUMOWANIE

Wdrożenie i rozwój gospodarki rynkowej zaowocowały powstaniem wielu nowych branż, które bardzo szybko objęły swym zasięgiem również obszary wiejskie. Do nich niewątpliwie należy zaliczyć usługi teleinformatyczne.

Wydawało się, że tego typu rodzaj działalności na wsi będzie mógł dobrze i bez ograniczeń prosperować przez wiele lat, że nie osiągnie go konkurencja, a nowe rozwiązania technologiczne mogą następować znacznie wolniej niż na obszarach miejskich.

Życie szybko jednak zweryfikowało ten pogląd i dziś wiadomo już, że wszelkie kanony zmian obowiązują z jednakowym natężeniem zarówno w firmach działających w strefie miejskiej, jak też i na wsi.

Potwierdzeniem powyższej tezy jest chociażby Spółdzielnia Telekomunikacyjna „WIST” w Łące, która chcąc utrzymać pozycję na rynku teleinformatycznym zmuszona została do wdrożenia określonej strategii.

Potrzeba zastosowania coraz to nowych rozwiązań organizacyjnych, technologicznych, marketingowych stała się stałym elementem działania firmy pozwalającym na skuteczną rywalizację z konkurencją, poszukiwania nowych odbiorców, a w konsekwencji na uzyskanie określonych profitów ekonomicznych niezbędnych do prowadzenia bieżącej i perspektywicznej działalności.

Rozwój rynku usług teleinformatycznych na terenach wiejskich wymaga określonej strategii, bo tylko ona jest gwarancją wzrostu i skutecznym czynnikiem rywalizacji w istniejącej rzeczywistości.

LITERATURA

- Strategia rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce do roku 2013*", 2008, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Warszawa.
- Pierścionek Z., 2006, *Strategie konkurencji i rozwoju przedsiębiorstwa*, PWN, Warszawa
- Pierścionek Z., 2011, *Zarządzanie strategiczne w przedsiębiorstwie*, PWN, Warszawa.
- Porter M.E., 2006, *Strategia konkurencji. Metody analizy sektorów i konkurentów*, MT Biznes, Warszawa.
- Program Rozwoju Edukacji na Obszarach Wiejskich na lata 2008–2013*, 2008, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Warszawa.
- Smolarek M., 2008, *Strategie konkurencyjne małych przedsiębiorstw*, Zeszyty Naukowe nr 1/2008, Wyższa Szkoła Humanitas, Sosnowiec.
- Sprawozdanie Zarządu Spółdzielni Telekomunikacyjnej „WIST” w Łące 2010 r., 2011.
- Sprawozdanie Zarządu Spółdzielni Telekomunikacyjnej „WIST” w Łące 2011 r., 2012.
- Sprawozdanie Zarządu Spółdzielni Telekomunikacyjnej „WIST” w Łące 2012 r., 2013.
- Spółdzielczość Polska*, Krajowa Rada Spółdzielczości, 2012.
- Zamiar Z., Zacharz A., 2006, *Uwagi do istoty strategii rozwoju i jej kształtowania w przedsiębiorstwie*, Zeszyty Naukowe „Logistyka i Transport” nr 2(3), Międzynarodowa Wyższa Szkoła Logistyki i Transportu we Wrocławiu, Wrocław.

Streszczenie

W publikacji zaprezentowano rolę i znaczenie Spółdzielni Telekomunikacyjnej na rynku usług teleinformatycznych oraz scharakteryzowano strategię rozwoju firmy WIST nakierowaną na innowacyjność i postęp, co ułatwia odbiorcom z obszarów wiejskich lepszy dostęp do internetu.

The Strategy of Development of the Company on the market of teleinformation services on the example of ST WIST in Łąka

Summary

In the publication there was presented expectation of society from rural areas for easier access to information. The role and importance of the Cooperative on the teleinformation services market was indicated and the strategy of development of the company WIST directed into innovation and progress was characterized.